

LISINSKI
200
GODINA

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!
19/20

**SOFIJSKA
FILHARMONIJA**

NAJDEN TODOROV, dirigent

Subota, 7. prosinca 2019. u 19.30
Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Pančo Vladigerov
Bugarska rapsodija Vardar, op. 16

Igor Stravinski
Žar-ptica, baletna suita (1919.)

Uvod
Ples Žar-ptice
Ples princeza
Pakleni ples kralja Kaščeja
Uspavanka
Finale

Antonín Dvořák
Deveta simfonija u e-molu, op. 95, Iz novoga svijeta

Adagio – Allegro molto
Largo
Molto vivace
Allegro con fuoco

Nakon koncerta s umjetnicima razgovara Gordana Krpan.

Veleposlanstvo
Republike Bugarske
Zagreb

Fotografija: Vasilika Balevska

SOFIJSKA FILHARMONIJA

Osnovana 1928., **Sofijska filharmonija** profilirala se u jednu od vodećih institucija bugarskoga glazbenog života, koja predstavlja suvremenu glazbenu kulturu te zemlje. Visoki umjetnički dosezi orkestra vezuju se uz imena istaknutih glazbenika, među kojima su Saša Popov, Konstantin Iliev, Dobrin Petkov, Vasil Stefanov, Vladi Simeonov, Vasil Kazandžiev, Dimitar Manolov, Emil Tabakov, Julian Kovačev, Najden Todorov i Martin Pantelev.

Tijekom devet desetljeća povijesti Sofijske filharmonije zabilježene su nezaboravne suradnje s dirigentima Brunom Walterom, Hermannom Abendrothom, Kurtom Masurom, Genadijem Roždestvenskim, Valerijem Gergijevim, Jurijem Simonovim, Jurijem Temirkanovim, Igorom Markevičem, Carlom Zecchijem, Karlom Österreicherom, sir Nevilleom Marrinerom, Charlesom Dutoitom i drugima. Među brojnim solistima s kojima je orkestar surađivao su David Ojstrah, Svjatoslav Richter, Emil Gilels, Alexis Weissenberg, Dmitrij Šostakovič, Mstislav Rostropovič, Vladimir Spivakov, Ruggiero Ricci, Gena Dimitrova, José Carreras, Julian Rachlin, Placido

Domingo, Sarah Chang, Thomas Hampson, Juri Bašmet, Tabea Zimmermann, Elena Baškirova, Aleksandrina Pendačanska, Sonja Jončeva, Krasimira Stojanova, Patricija Kopačinska, Maxim Vengerov, Svetlin Roussev, Angela Gheorghiu, Vadim Rjepin, Paul Badura-Skoda, Joshua Bell, Dmitri Ratser i mnogi drugi svjetski priznati glazbenici.

Opsežan repertoar Sofijske filharmonije obuhvaća djela u rasponu od klasičnih do suvremenih, uključujući i praižvedbe brojnih novih ostvarenja bugarskih skladatelja. Od prve međunarodne turneje, održane 1939., orkestar gradi međunarodnu reputaciju; s velikim uspjehom i uz pohvale kritičara nastupao je u glavnim glazbenim središtima Europe, Azije i Sjeverne Amerike. Opsežna diskografija obuhvaća izdanja za etikete kao što su Balkanton, Gega, Naxos, Koch, Mega, Capriccio i dr. Također, zabilježene su snimke za radijske postaje u Parizu, Berlinu, Moskvi i Münchenu te za Bugarski nacionalni radio i televiziju.

Sofijska filharmonija dobila je niz najviših nacionalnih nagrada, među kojima su *Glazbenik godine*, *Zlatna lira*, *Zlatna kitica*, *Zlatno pero*, *Kristalna lira*, Počasni orden Sofije, Počasni orden predsjednika Bugarske. Od 2017. na mjestu direktora orkestra je Najden Todorov.

NAJDEN TODOROV

6

Jedan od najtalentiranijih suvremenih glazbenika, dirigent **Najden Todorov**, stekao je ugled dojmivim interpretacijama simfonijskog i opernog repertoara. Prvi je put nastupio kao dirigent kao šesnaestogodišnji student Glazbene škole *Dobrin Petkov*. U toj je školi osnovao i Plovdivski orkestar mladih. Od 1993. godine bio je student Karla Österreichera i Uroša Lajovica na Sveučilištu za glazbu i izvedbene umjetnosti u Beču, zahvaljujući stipendiji bečkog Rotary kluba. Akademsku godinu 1996./1997. proveo je u Izraelu na poziv Zaklade Leonarda Bernsteina u Jeruzalemu, gdje je pohađao napredni studij kod glavnog dirigenta Izraelske filharmonije, Mendija Rodana. Godine 2013. stekao je svoju drugu diplomu – iz kulturnog menadžmenta – na Bugarskom sveučilištu. Sa Sofijskom filharmonijom prvi je put nastupio 2001. godine te je od koncertne sezone 2004./2005. postao stalni gostujući dirigent. Između 2015. i 2017. godine bio je direktor Državne opere u Ruseu, a 2017. postao je direktor Sofijske filharmonije. Surađivao je s brojnim orkestrima u Bugarskoj i inozemstvu te sudjelovao na mnogim međunarodnim festivalima u Europi, Aziji, Africi i Sjevernoj Americi. Surađuje s glazbenicima kao što su Patricija Kopačinska, Sarah Chang, Maxim Vengerov, Raina Kabaivanska, Gena Dimitrova, Juri Bašmet, Svetlin Rusev, Milena Mollova, Vadim Rjepin, Angela Gheorghiu, Paul Badura-Skoda, Anastacia, Lucy Diakovska i dr. Dobitnik je brojnih priznanja, među kojima su nagrade Slovačke glazbene zaklade, bečkog Rotary kluba, Zaklade *Borghese*, Nagrada Sofije za opernu produkciju *Fausta* Charlesa Gounoda u Nacionalnoj opernoj i baletnoj kući u Sofiji, *Zlatna palica* za doprinos promociji bugarske glazbe, *Zlatna knjiga* za doprinos bugarskoj kulturi (zajedno s Državnom operom iz Rusea) te nagrada Zaklade *Georg Wechter* iz Švicarske. U sezoni 1998./1999., između 150 kandidata, izabran je za stalnog dirigenta Izraelskog sjevernog simfonijskog orkestra Haifa. Iste je godine gostovao na Međunarodnom festivalu za komornu glazbu u Los Angelesu kao umjetnički savjetnik. Godine 2005. primio je *Kristalnu liru* za izvedbu *Druge simfonije* Gustava Mahlera sa Sofijskom filharmonijom. U dva navrata, slušatelji Bugarskog nacionalnog radija izabrali su ga za glazbenika godine, 2014. dobio je i Nagradu *Emil Čakarov*, a 2016. imenovan je počasnim građaninom Rusea.

Kao svestrani dirigent, ostvario je brojne snimke za mnoge radijske i televizijske postaje u Bugarskoj te sudjelovao u snimanju više od 130 albuma objavljenih u Austriji, Njemačkoj, Velikoj Britaniji, Danskoj, Izraelu, SAD-u i Mađarskoj. Snimao je i za etikete Naxos, MMO, R-Music, Hungaroton, Danacord, Balkanton te agencije Melos, M-Art i Columbia Artists Management.

SOFIJSKA FILHARMONIJA

PRVE VIOLINE

Pavel Zlatarov, koncertni majstor
Kalina Hristova, koncertni majstor
Stefan Kirov, zamjenik koncertnog majstora
Ana Ivanova, zamjenica koncertnog majstora
Bogdana Genova
Milena Lazarova
Nevena Popova
Ivan Dyakov
Liliya Koeva-Vladimirova
Ivan Penchev
Zdravka Komitova-Godulyanova
Veselin Dimitrov
Veneta Gudeva
Videlin Dzedzev

DRUGE VIOLINE

Petya Dimitrova, vođa dionice
Kristina Hinova, zamjenica vođe dionice
Nadezda Manolova
Petya Miroleskova
Elitsa Mircheva-Petrova
Marta Kolarova
Nataliya Todorova
Divna Belcheva-Shaleva
Zornitsa Tsvetanova
Miroslav Bozhinov
Ventsislav Vasilev
Milen Maximov

VIOLINE

Milena Zlatarova, vođa dionice
Ani Seykova, zamjenica vođe dionice
Kiril Matanov
Anna Draganova-Kocheva
Yana Serafimova
Alexandra Terziyska

Iliyana Koleva
Boyan Kolev
Kristian Sugarev
Mihaela Ivanova

VIOLONČELA

Lyubomir Nikov, vođa dionice
Ivan Lalev, vođa dionice
Ivo Alexandrov, zamjenik vođe dionice
Spas Komitov
Slave Dinev
Nikola Damyanov
Georgi Bogdanov
Svetlana Pencheva-Simeonova

KONTRABASI

Ilina Zhablenska, vođa dionice
Deyan Velikov, zamjenik vođe dionice
Borislav Simeonov
Margarita Bogdanova-Draganova
Rumyana Tencheva
Mihail Arnaudov

FLAUTE

Kremena Acheva-Stoyanova, vođa dionice
Gergana Ivanova, zamjenica vođe dionice
Mila Tsankova

OBOE

Yasen Enchev, vođa dionice
Valchan Valchanov
Ivo Fotev

KLARINETI

Mihail Zhivkov, vođa dionice
Dimitar Moskovski, zamjenik vođe dionice

FAGOTI

Ivanka Fordiani, vođa dionice
Martin Stoyanov

ROGOVI

Krasimir Kostadinov, vođa dionice
Mihail Mihaylov, zamjenik vođe dionice
Boyan Tachev
Encho Yanchev
Stefan Todorov

TRUBE

Petar Makedonski, vođa dionice
Iliyan Tikov
Sivo Penev

TROMBONI

Mincho Tomanov, vođa dionice
Yavor Kostov, zamjenik vođe dionice
Josif Velichkov

TUBA

Bayou Staev

UDARALJKE

Martina Miteva, vođa dionice
Dimo Dimov, zamjenik vođe dionice
Yordan Kedikov
Stoyan Pavlov
Rumyana Mihaylova

HARFA

Vesela Trichkova

GLASOVIR

Stefan Vrachev

Pančo Vladigerov

Jedan od najvažnijih predstavnika bugarskih skladatelja 20. stoljeća, **Pančo Vladigerov** (1899. – 1978.), u svojem stvaralaštvu blizak njemačkoj i ruskoj tradiciji umjetničke glazbe, oblikovao je individualni stil u kojemu je važno mjesto zauzela bugarska narodna glazba, ali i elementi židovskog, rumunjskog i španjolskog folklor. „Njegova nezaboravna djela, naš nacionalni ponos i slava, uvijek će čuvati šarm i svježinu njegove velike i strastvene imaginacije“, rekao je pjesnik Nikolaj Liliev prigodom proslave skladateljeva 50. rođendana u Sofiji. Ugledna međunarodna Nagrada *Gottfried Herder*, za doprinose kulturnom razumijevanju europskih zemalja, koju je Bečko sveučilište dodijelilo Vladigerovu 1968., svakako svjedoči o dalekosežnosti njegova utjecaja. Iste godine, obilježavajući skladateljev 70. rođendan, etiketa Balkanton objavila je svečano izdanje posvećeno njegovoj scenskoj i simfonijskoj glazbi.

Rođen u Zürichu, Pančo Vladigerov do svoje je jedanaeste godine živio u Šumenu, a potom u Sofiji, gdje se školovao na privatnoj glazbenoj školi, pohađajući poslije i privatne satove iz kompozicije i glasovira. Godine 1914. upisao se na Državnu akademsku visoku školu za glazbu u Berlinu, gdje je studirao kompoziciju; na Umjetničkoj akademiji studirao je glasovir. Već 1918. dobio je Nagradu *Mendelssohn*. Između 1920. i 1932., kao dirigent i skladatelj Njemačkog kazališta u Berlinu, stekao je znatnu reputaciju, uz to nastupajući diljem Europe kao pijanist i dirigent. Vrativši se u Sofiju, uključio se u rad Državne glazbene akademije, gdje je 1940. imenovan profesorom glasovira, komorne glazbe i kompozicije. Jedan je od osnivača Suvremenoga bugarskog glazbenog udruženja (poslije Savez bugarskih skladatelja).

Od godine 1922. počeo se sve više okretati nacionalnom stilu temeljenom na bugarskom folkloru. Tako su nastale originalne interpretacije neoklasičnih tendencija, spajanjem bugarskih i zapadnoeuropskih glazbenih tekovina. Taj je zaokret urodio nekima od njegovih najizvođenijih djela, među kojima je najpoznatija **Bugarska rapsodija Vardar**, nastala 1922. kao djelo za violinu i glasovir. O njezinu

Igor Stravinski

postanku pisao je Evgenij Pavlov u monografiji posvećenoj Panču Vladigerovu (1961.): „Jednoga dana u listopadu 1922., Pančo i njegov brat večerali su u restoranu u Berlinu u društvu drugih Bugara koji su ondje živjeli. Među njima su bili Grigor Vasilev i umjetnik Konstantin Štarkelov. Nakon nekoliko piva, Štarkelov je počeo pjevati bugarske narodne pjesme. Jedna od njih jako se dojmila skladatelja pa je zamolio Štarkelova da je ponovi, kako bi je zapisao u svoju bilježnicu. Pančo nije poznao pjesmu, ali Grigor Vasilev je rekao da ju je prije nekoliko godina čuo u Skoplju u Makedoniji te je pretpostavio da je to makedonska narodna pjesma. Pitao je Panča bi li mogao napisati skladbu na tu temu, na što je skladatelj odgovorio: „Da, mislim da bih mogao.“

Vladigerov je ideju s predloženom temom koncipirao kao rapsodiju na bugarske narodne motive, naslovivši je *Bugarska rapsodija za violinu i glasovir*. Nakon što ju je Vasilev čuo u izvedbi Panča i njegova brata, predložio je da se skladba nazove *Vardar*, pretpostavljajući da je tema izvorno makedonska. Pod tim je naslovom skladbu objavio Universal Edition 1924. godine. No ubrzo se ispostavilo da tema potječe od pjesme skladatelja Dobrija Hristova (poznate pod različitim naslovima, među kojima je i *Čuje se osamljeni glas*), iako Vladigerov to nikad nije službeno potvrdio. Spoj folklorne građe s umjetničkim zapadnoeuropskim idiomom, zanosni ritam i plesni pokret, priskrbili su ubrzo *Rapsodiji* iznimnu popularnost te ju je skladatelj orkestrirao 1928. U toj je verziji postala istinska bugarska znamenitost, koja se primjerice svake godine izvodi na otvorenju Ljetnoga glazbenog festivala u Varni. Dojmljiva tema, himničkog karaktera, nakon iznošenja u gudačima ubrzo prelazi u svečano ozračje te uspostavlja ritamski aspekt koji, unatoč promjenama tijekom, prati djelo do samoga kraja. Središnji dio plesnog karaktera vodi do ponavljanja početne teme i blistave završnice.

Spektakularni uspjeh baleta *Žar-ptica*, praižvedenog u pariškoj Operi 25. lipnja 1910., vinuo je mladog **Igora Stravinskog** (1882. – 1971.) u sam vrh pariškog društva. Divili su mu se ne samo skladatelji poput Claudea Debussyja, Mauricea Ravela i Erika

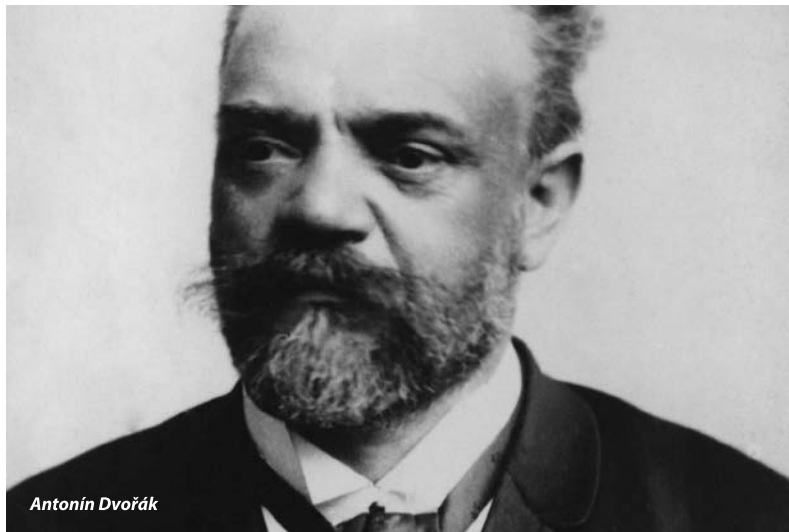
Satieja nego i pisci Paul Claudel, Marcel Proust, André Gide i Gabriele d'Annunzio, pa i legendarna glumica Sarah Bernhardt. Za razliku od provincijalnih okolnosti na koje je bio navikao kod kuće u Sankt Peterburgu, u Parizu je, zahvaljujući prijete svega naručitelju baleta Sergeju Djagiljevu i njegovoj glasovitoj trupi Ruski baleti, čija su se načela temeljila na fuziji svih umjetničkih formi, odmah došao u kontakt s intelektualnim i estetskim težnjama nespontanima strogim akademizmom ili okvirima zamućujuće glazbene tradicije. Bila je to tek prva u nizu njihovih suradnji, a slijedili su baleti *Petruška* 1911. i *Posvećenje proljeća* 1913. godine.

Pokrenuvši 1909. prvu rusku baletnu sezonu u Parizu, Sergej Djagiljev sa svojom trupom izazvao je senzaciju sjajnim koreografijama i dizajnom, no tamošnji kritičari zamjerali su mu nedostatak jednako inovativne glazbe. Na to je odlučio odgovoriti narudžbom baleta prema najtipičnijoj i najegzotičnijoj ruskoj bajci koje su se on i suradnici mogli sjetiti. Bila je to *Žar-ptica*, priča o čarobnoj ptici blistava perja koju glavni junak, princ Ivan, uhvati tijekom lova u čarobnoj šumi kralja Kaščeja, a ona mu, zauzvrat što joj je pošteđio život, daruje pero kojim je može pozvati ako se nađe u nevolji. Ivan potom susreće trinaest princeza koje je Kaščejev začarao i zaljubljuje se u jednu od njih. No ubrzo ga sustižu Kaščejevi poslušnici – čudovišta – te Ivan poziva Žar-pticu u pomoć. Ona ih začara tako da ih nagna u pakleni ples nakon kojega zaspnu, a Žar-ptica dovodi Ivana do debla u kojemu je skriveno jaje koje sadrži Kaščejevu dušu. Ivan uništava jaje i razbija čaroliju, čime oslobađa čudovišta i Kaščeja, čija palača nestaje. Sva ostala bića se bude i slave pobjedu.

Nije poznato na koji je način Djagiljevljeva narudžba došla do Stravinskog; pretpostavlja se zahvaljujući posredovanju njegova tadašnjega glavnog skladatelja Nikolaja Čerepnina te Anatolija Ljadova. U svakom slučaju, Stravinski je u tome vidio svoju veliku priliku, pa je već na nagovještaj novoga angažmana skicirao pojedine dijelove partiture, a moguće je i da je s prvim koreografom Djagiljevljeva ansambla, Mihailom Fokinom (koji je potpisao libreto i plesao ulogu princa Ivana), raspravljao o vezi glazbe i događanja na sceni. Stravinski je u to doba, sa suprugom Katjom i dvoje djece, živio u Sankt Peterburgu pa je u tom gradu, između prosinca 1909. i svibnja 1910., napisao najveći dio glazbe za *Žar-pticu*.

Pišući balet, 28-godišnji skladatelj uvelike se oslanjao na ideju posuđenu od Nikolaja Rimski-Korsakova, prema kojoj je zlo i začarano dočaravao kromatikom, a dobro i ljudsko dijatonikom ili elementima folkloru, koristeći se skrabinovskim harmonijama i dojmljivim ritamskim frazama za portretiranje *Žar-ptice* te romantičnim prizvukom za ples princeza ili princa Ivana i njegovu odabranicu, u čemu mnogi vide utjecaje Aleksandra Glazunova i Aleksandra Borodina. No ono što je zbunilo članove orkestra i plesачe na pokusima, a očaralo publiku na premijeri, bila je Stravinskijeva izvanredna orkestracija s brojnim neočekivanim suzvučjima. Kritičari su balet ocijenili „najveličanstvenijim čudom usklađenosti koje možemo zamisliti između zvuka, pokreta i forme“. Stravinski je već 1911. napisao koncertnu suitu, a 1919. i 1945. napisao je još dvije verzije za koncertne izvedbe.

U vrijeme u kojemu je političko ozračje bilo presudno za prihvaćanje glazbe **Antonína Dvořáka** (1841. – 1904.) u Njemačkoj i Austriji, njegov uspjeh u Engleskoj imao je višestruko značenje za nastavak karijere. Kao pobornik čeških nacionalnih obilježja u glazbi, napokon je, za prvoga posjeta Engleskoj 1884., među publikom

Antonín Dvořák

neopterećenom nacionalnim predrasudama, doživio puno i bezrezervno priznanje kao „junak glazbe trenutka“, kako mu je londonska kritika laskala. Nakon prvoga, uslijedilo je još osam posjeta; za jednog od njih, 1891. u Cambridgeu je primio počasni doktorat, a za posljednjeg, 1896., premijerno je u Londonu izveden njegov *Koncert za violončelo*. Rastuća slava ogledala se i u njegovu statusu na kontinentu, pa je 1889. nagrađen Austrijskim redom željezne krune, a ubrzo potom ga je u Beču primio sam car. Sljedeće godine, Praško umjetničko društvo priredilo mu je banket u čast, dodijeljen mu je počasni doktorat Češkog sveučilišta u Pragu te je izabran u Češku akademiju znanosti i umjetnosti. U međuvremenu je, zahvaljujući prijateljstvu s Petrom Iljičem Čajkovskim, ostvario koncertne turneje po Moskvi i Sankt Peterburgu. U lipnju 1891. stiglo mu je još jedno priznanje: poziv Jeannette Thurber, predsjednice Nacionalnog američkog glazbenog konzervatorija u New Yorku, da ondje preuzme mjesto umjetničkog ravnatelja i profesora kompozicije, uz plaću čak 25 puta veću negoli na Praškom konzervatoriju. Upravo je njegova reputacija skladatelja nacionalnog stila potaknula taj poziv te je, nakon pomnog razmatranja, Dvořák sa suprugom i dvoje djece potkraj rujna 1892. stigao u New York. Samo pola godine nakon preuzimanja novih dužnosti, i to u samo četiri mjeseca, skladao je svoju novu (i posljednju) ***Devetu simfoniju u e-molu, op. 95, Iz novoga svijeta.***

Trogodišnji boravak u Americi, prekidan povremenim posjetima Češkoj, pokazao se iznimno poticajnim za Dvořákovu stvaralaštvu. Osim spomenute *Simfonije*, napisao je tada i *Drugi koncert za violončelo i orkestar*, *Američki kvartet* te kantatu *Američka zastava*. No nije uspio ostvariti namjeru da uglazbi *Pjesmu o Hiawathi* američkog pjesnika Henryja Wadswortha Longfellowa koju je, prije negoli je otišao u Ameriku, pročitao u češkom prijevodu. Ipak, Longfellowljev ep znatno je utjecao na nastanak *Devete simfonije*; čini se da je upravo zahvaljujući tim stihovima simfonija dobila svojevrsnu obojenost lokalnom glazbom Afroamerikanaca i izvornih Amerikanaca. To je potaknulo i brojne dvojbe i nagađanja o izvorima melodija djela. Drugi i treći stavak, koji su izravno nadahnuti *Pjesmom o Hiawathi*, upućuju na to da je skladatelj

bio zainteresiraniji za priču o legendarnom indijanskom poglavici nego za glazbu starosjedilaca, čemu u prilog idu istraživanja koja pokazuju da Dvořák gotovo i nije imao prigode doći u dodir s indijanskom glazbom. Crnačku je glazbu pak bolje poznao, zahvaljujući znatnom broju afroameričkih studenata na Konzervatoriju. Preko njih, a osobito preko nadarenoga pjevača Henryja Burleigha, upoznao je širok repertoar napjeva s plantaža te duhovnih pjesama. Moguće je da se to u određenoj mjeri očituje i u pojedinim elementima *Devete simfonije*, no prema autorovoj izjavi, to nije znatnije utjecalo na melodijsku strukturu. Dvořák je isticao da „to jest i uvijek će biti češka glazba“. Također je negirao citiranje bilo crnačkih bilo indijanskih melodija: „Svoje sam teme sâm skladao obuhvaćajući crnačke i indijanske posebnosti te sam ih, koristeći se njima kao polazištem, oblikovao svim sredstvima modernih ritmova, harmonije, kontrapunkta i orkestracije.“

Ostvarenje koje po mnogočemu slijedi obrazac klasičnih simfonija, pri čemu se Dvořák ugledao na svojega kolegu i prijatelja Johannesu Brahmsa, nastalo je na narudžbu Njujorške filharmonije te je praizvedeno u Carnegie Hallu 16. prosinca 1893. pod ravnanjem njemačkoga dirigenta Antona Siedla. Oduševljenje publike bilo je izvanredno: odobravalo se nakon svakog stavka, a Dvořák je za svakog pljeska osjećao obavezu da ustane i nakloni se. Takav doček mogao se predvidjeti već i po reakcijama nakon javne generalne probe dan prije, kojoj je svjedočio kritičar lista *New York Herald*, izvjestivši: „Dr. Antonín Dvořák, slavni češki skladatelj i ravnatelj Nacionalnog glazbenog konzervatorija, zadužio je američku umjetnost velikim djelom jučer, kad se njegova nova *Simfonija u e-molu – Iz novoga svijeta* svirala na drugom pokusu Filharmonije u Carnegie Hallu. Dan je bio važan u američkoj glazbenoj povijesti: svjedočili smo prvoj izvedbi plemenite skladbe. Djelo je junačkih proporcija; sazdana je u umjetničkoj formi koju su pjesnici-glazbenici poput Beethovena, Schuberta, Schumanna, Mendelssohna, Brahmsa i mnogih drugih velikana obogatili najdragocjenijim usklikima svoje glazbene imaginacije... A ta nova *Simfonija* dr. Antonína Dvořáka vrijedna je svrstavanja među najbolje kreacije glazbenika koje sam spomenuo. Ne iznenađuje što su slušatelji bili puni entuzijazma. Djelo je nagradilo njihov osjećaj za estetski lijepo svojim vrelom blagih, patetičnih, plahih melodija, svojim bogatstvom harmonijskog ruha, svojom delikatnom, sonornom, veličanstvenom, raznolikom instrumentacijom.“

Organizator i nakladnik: Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog,
Zagreb, Trg Stjepana Radića 4
Za nakladnika: Dražen Sirišćević, ravnatelj
Producentica: Lana Merkaš
Urednica: Jelena Vuković
Autorica teksta: Ana Vidić
Lektorica: Rosanda Tometić
Oblikovanje i grafička priprema: Daniel Ille
Tisak: Intergrafika TTŽ d.o.o., Zagreb
Naklada: 500 primjeraka
Cijena: 20 kuna
www.lisinski.hr

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCENJIV DOŽIVLJAJ!
19/20

Subota, 14. 12. 2019.

GIUSEPPE VERDI: REKVIJEM

ZAGREBAČKA FILHARMONIJA
ZBOR OPERE HNK-a u ZAGREBU
AKADEMSKI ZBOR IVAN GORAN KOVAČIĆ
IVAN REPUŠIĆ, dirigent

KRASIMIRA STOJANOVA, sopran
ELENA ŽIDKOVA, mezzosopran
TOMISLAV MUŽEK, tenor
MARKO MIMICA, bas

U spomen na maestra Vjekoslava Šuteja

U prosincu ove godine navršava se deseta obljetnica od preranog odlaska proslavljenoga hrvatskog dirigenta maestra **Vjekoslava Šuteja** (1951. – 2009.). Umjetničkim djelovanjem osvajao je mnoge svjetske i hrvatske operne i koncertne pozornice. Bio je umjetnički ravnatelj i šef dirigent HNK-a u Splitu, ravnatelj Dubrovačkih ljetnih igara, šef dirigent Zagrebačke filharmonije, glazbeni direktor kazališta *La Fenice* u Veneciji, utemeljitelj Kraljevskog simfonijskog orkestra Seville, umjetnički ravnatelj Houston Grand Opere i redoviti gost Bečke državne opere, Berlinske opere, veronske Arene...

Njemu u spomen, vrhunski umjetnici – članovi **Zagrebačke filharmonije, Zbor Opere HNK-a u Zagrebu, Akademski zbor Ivan Goran Kovačić, Krasimira Stojanova, Elena Židkova, Tomislav Mužek i Marko Mimica** – izvest će maestralno, dramatski snažno, potresno i zahtjevno djelo za četiri solista, zbor i orkestar **Messa da Requiem Giuseppea Verdija**. Izvedbom će ravnati nekadašnji đak maestra Šuteja, ugledni hrvatski dirigent s minhenskom adresom **Ivan Repušić**, šef dirigent Orkestra Minhenskoga radija, čije je neprocjenjivo iskustvo u dirigiranju opernih djela u brojnim inozemnim opernim kućama jamstvo nezaboravne izvedbe „posljednje Verdijeve opere u crkvenom ruhu“.

LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI
NEPROCENJIV DOŽIVLJAJ!
19/20

Subota, 21. 12. 2019.

OLIVIER LATRY, orgulje

Program:

C. B. Balbastre: Noël Bourguignon
C. Franck: Pastoral u E-duru, op. 19, FWV 31
L. Vienne: *Allegro vivace* iz Prve simfonije za orgulje u d-molu, op. 14
M. Dupré: Varijacije na staru božićnu temu *Noël nouvelet*, op. 20
G. Litaize: Reges Tharsis, meditacija na ofertorij Bogojavljenja
J. Langlais: Rođenje (*La Nativité*) iz Evandeoskih pjesama (*Poèmes évangéliques*), op. 2
O. Messiaen: Anđeli (*Les Anges*) i Bog među nama (*Dieu parmi nous*) iz Rođenja Gospodinova (*La Nativité du Seigneur*)
O. Latry: Improvizacija

Orguljaška gozba na francuski način

Naslovni orguljaš, u tragičnom požaru stradale katedrale Notre-Dame **Olivier Latry**, jedan je od najvećih i najtalentiranijih orguljaša na svijetu! Svjedoče o tome brojna gostovanja u glasovitim svjetskim koncertnim dvoranama, kao i nastupi s vodećim svjetskim orkestrima pod ravnanjem glasovitih dirigenata. Njegova snažna sklonost francuskom repertoaru odrazila se u snimci kompletnog orguljskog opusa Oliviera Messiaena za Deutsche Grammophon i na albumu s djelima Césara Francka. Rezidencijalni je umjetnik Dresdenske filharmonije, orguljaš emeritus Nacionalnog orkestra iz Montréal, predavač na Conservatoire National Supérieur de Paris... Dobitnik je brojnih nagrada u Francuskoj i izvan nje te počasni doktor Sveučilišta McGill u Montréalu.

Rijetke su prigode da zagrebačka publika čuje Walckerovu „kraljicu instrumenata“ u Dvorani *Lisinski*. Zato je gostovanje vrhunskoga Oliviera Latryja jedinstvena prilika da se uživa u zvuku Walckerovih orgulja i u vrhunskoj interpretaciji koja se ne propušta!

Grad
Zagreb

AUTOWILL

Vaš OPEL partner

ZAGREB
moj grad

Večernji list **60**
godina s vama

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE